

عنوان مقاله:

اولویت بندی معیارها و شاخص های بیابان زایی در شهرستان خور و بیابانک استان اصفهان بر پایه فرسایش بادی

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی فرسایش بادی و طوفان های گرد و غبار (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

لیلا بخشنده مهر - دانشآموخته دکتری بیابانزدایی، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان، ایران

رضا جعفری - دانشیار، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

عوامل انسانی بیابانزایی، نقش اساسی و مهم در ایجاد این پدیده داشته و همواره موجب افزایش سرعت آن می شوند، زیرا علاوه بر نقش مستقیمی که در تخریب اراضی دارند، محرکی منفی برای عوامل محیطی همچون اقلیم محسوب می شوند. در پژوهش حاضر از ۶ معیار بیابان زایی انسانی و اقلیمی شامل آب زیرزمینی، اقلیم، پوشش گیاهی، فرسایش خاک، خاک، سیاست و مدیریت و ۲۲ شاخص بیابان زایی بکمک مدل مدلوس به بررسی وضعیت و حساسیت به بیابان زایی شهرستان خور و بیابانک پرداخته شده است. معیارها و شاخص ها امتیازدهی شده و با توجه به وضعیت کیفی، وزن کمی بین صفر تا یک گرفتند. وزن صفر بیانکننده بهترین حالت و وزن یک بازگو کننده وضعیت نامناسب می باشد. سپس با استفاده از میانگین هندسی وزن شاخص ها، وضعیت کیفی هر معیار را ارزیابی و نقشه کیفیت هر معیار تهیه گردید. در نهایت، با استفاده از میانگین هندسی معیارها و ورود دادهها به سیستم اطلاعات جغرافیایی وضعیت فعلی بیابانزایی در منطقه مشخص شده و نقشه آن ترسیم شد. نتایج تحقیق نشان داد که ۸۶/۵ درصد از منطقه مطالعاتی در کلاس ضعیف، ۵۶/۵۵ درصد در کلاس متوسط، ۲۶/۳۶ درصد در کلاس شدید و ۸۳/۲ درصد در کلاس بسیار شدید قرار دارد. با مقایسه معیارها مشخص گردید که به ترتیب معیارهای اقلیم، پوشش گیاهی و آب زیرزمینی موثرترین معیارها در پدیده بیابانزایی شهرستان خور و بیابانک محسوب می شوند.

کلمات کلیدی:

ایران مرکزی؛ بیابان؛ بیابان زایی؛ عوامل بیابانزایی؛ مدل مدالوس اصلاح شده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1683859>

